

der er nu i alt anvendt op imod 3 Mill. Kr. paa Hvide Sande. Disse 3 Mill. Kr. er i Virkeligheden anvendte saa godt som uden, at man har faaet nogen som helst Nytte for Pengene. Jeg skal ikke ved denne Lejlighed komme dybt ind paa de forskellige Vedtagelser, der har fundet Sted her i Rigsdagen, men blot minde om, at Regeringen 1907—08 ved anden Behandling af Finanslovsforslaget stillede Forslag om en Bevilling paa 217,000 Kr. til Gennemgravning af et Udløb ved Skodbjerg og til en Afdæmning af Nymindestrømmen. Allerede dette, at der paa Finanslovsforslaget stilledes Forslag om en Bevilling til et saa vidtgaaende Foretagende, var betænkeligt; og mange af Tingets Medlemmer var ogsaa imod at løse et saa stort Spørgsmaal, som der her var Tale om, paa Finansloven. Men Venstre havde den Gang ikke Betæneligheder ved etsaadant Eksperiment. Gennemgravningen af Klittangen blev imidlertid ikke vedtaget, første Gang den var foreslaaet, men næste Samling blev der atter stillet Forslag derom, ligeledes paa Finanslovsforslaget, og ved tredje Behandling blev det vedtaget at bevilge et Beløb paa 127,000 Kr. dertil, men nu skulde Udløbet graves ikke ved Skodbjerg, men ved Hvide Sande, og nu skulde Nymindestrømmen ikke afdæmnes, men tværtimod bibeholdes. Dette tydede i høj Grad paa, at man følte sig meget usikker i Bedømmelsen af Forholdene derovre. Det lykkedes at gennemføre Forslaget i Samlingen 1908—09. Det skortede imidlertid ikke paa Advarsler, og Bevillingen blev i Virkeligheden vedtaget paa Trods af al Sagskundskab og paa Trods af alle fornuftige Lægmandsbetragtninger.

Man vedtog Bevillingen, paabegyndte Gennemgravningen, og det lykkedes at gennemgrave Klittangen. Men Advarslerne har vist sig at være begrundede nok, thi det varede ikke længe, før det viste sig, at det var et ravgalt Foretagende, man var slaaet ind paa her. Efter nogen Tids Forløb viste det sig, at det Udløb, der var gravet, blev faretruende stort, Egnene omkring Ringkøbing Fjord blev oversvømmet, Beboerne led betydelig Skade paa deres Ejendomme, og til sidst truede Havet med helt at bortskylle store Partier af Klittangen, saa der var Udsigt til en Katastrofe. Der blev saa i Høj og Hast nedsat en Kommission af Vandbygningsingeniører, som afgav en Betænkning meget hurtigt og stillede Forslag om, hvorledes man skulde sikre Kanalen. Regeringen veg imidlertid tilbage for her i Rigs-

dagen at foreslaa de betydelige Beløb, og i Stedet derfor nedsatte den en ny Kommission, der troede sig i Stand til at løse Spørgsmaalet: Sikringen af Kanalen, paa en meget billigere Maade. Den nye Kommission stillede Forslag om at opføre et Sæt Indbygninger, og Omkostningerne vilde blive en lille Million. Paa Grundlag deraf stillede den daværende Minister for offentlige Arbejder den 7. Marts 1912 i Folketinget Forslag om at foretage en Sikring af Udløbet ved Hvide Sande og lade Nymindestrømmen afdæmme. Der skulde dertil anvendes 994,000 Kr. Med stort Besvær lykkedes det at faa Forslaget vedtaget i Folketinget. I Landstinget blev det imidlertid betydeligt ændret, saa at Titelen nu blev „Forslag til Lov om Sikring og om delvis Lukning af det fra Ringkøbing Fjord aabnede Udløb ved Hvide Sande“. Lovforslaget gik ud paa, at Ministeren bemyndigedes til for Statskassens Regning forsøgsvis at lade Hvide Sande-Kanalen sikre, og til disse Sikringsarbejder skulde der i alt anvendes et Beløb af ikke over 900,000 Kr. Men saa var der tillige en Bestemmelse i § 3, hvorefter Ministeren, for saa vidt det viste sig, at de foretagne forsøgsvis Sikringsarbejder ikke var holdbare, skulde stille Forslag i Rigsdagen om en endelig Ordning af Afløbsforholdene ved Ringkøbing Fjord.

Ogsaa den Gang blev det bestemt hævdet fra sagkyndig og fra anden Side, at det vilde være haabløs Gerning at vove Forsøget. Det vilde ikke nytte noget at bygge disse Moler og foretage den Bundsikring, der skulde foretages i Forbindelse med Molebygningerne. Man var imidlertid fast i sin Overbevisning om, at det nok skulde gaa. Det gik imidlertid galt igen, endog meget galt. Allerede i Efteraaret 1913 kom der en Stormflod, der rev store Dele af Molerne ned. Af den ene Mole ramlede 57 Meter ud i Gennemløbet, og af den anden sank de 17 Meter bort for aldrig mere at komme til Syne. Samtidig blev der pejlet meget store Dybder baade udenfor og indenfor Molerne. Der blev saa den 12. Marts 1914 i Folketinget fremsat Forslag om at lade foretage en midlertidig Lukning af Kanalen og lade grave et midlertidigt Løb i Nærheden af Gødelen. Omkostningerne hertil var beregnede til at skulle blive 800,000 Kr. Samtidig blev der stillet Forslag om at nedsætte en Kommission paa 13 Medlemmer, der inden Udgangen af 1914 skulde afgive Betænkning om, hvad der endelig skulde foretages for at sikre Afløbsforholdene